

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku M. R. (1) z dnia 25 maja 2016 roku odmówił prawa do zmiany wysokości świadczenia.

W uzasadnieniu organ rentowy odnosząc się do dyspozycji art. 114 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 748) wskazał, że z uwagi na to, iż nie przedłożył nowych dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości świadczenia - brak podstaw prawnych do zmiany jego wysokości. Jednocześnie Zakład poinformował, że okres służby wojskowej od dnia 19 lutego 1969 roku do 16 grudnia 1969 roku został uwzględniony do stażu pracy wcześniejszymi decyzjami.

/decyzja – k. 145 - 146 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożył w dniu 15 lipca 2016 roku wnioskodawca M. R. (1) i wniósł o jej uchylenie i przekazanie sprawy do ZUS celem ponownego rozpoznania. Ponadto odwołujący się wniósł o zawieszenie postępowania sądowego w niniejszej sprawie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi spraw dotyczących jego wypadków przy pracy z 1974 oraz 1982 roku - gdyż wyroki w tych sprawach będą stanowiły potwierdzenie okoliczności wpływających na konieczność zmiany jego świadczenia.

W uzasadnieniu odwołania M. R. (1) podniósł, że ZUS odmówił mu podwyższenia przysługujących świadczeń, pomimo że zaszły okoliczności do ich zwiększenia. Zdaniem odwołującego się należne mu świadczenie powinno zostać podwyższone, z uwagi na to, że stał się ofiarą dwóch wypadków przy pracy (1974 roku i 1982 roku) i podstawa naliczania jego świadczenia w związku z tymi zdarzeniami powinna być w tamtym czasie wyższa. Z uwagi na specyfikę czasów minionych, zwłaszcza trwanie S. W. w czasie drugiego wypadku, nie zostały zgromadzone kompletne dokumenty dotyczące tamtych wypadków, jednakże wszystko jest do ustalenia na dzień dzisiejszy, łącznie z wysokością jego uszczerbku na zdrowiu. Wszystkie dokumenty (w tym dokumentację medyczną, karty wypadków, protokoły i in..) okazał ZUS-owi składając wnioski o zapłatę jednorazowych odszkodowań. ZUS odmówił wypłaty, złożyłem odwołania i aktualnie oczekuję na postępowania w sądzie. Uwzględniając to, że od tamtych rozstrzygnięć będzie uzależnione rozstrzygnięcie tej spraw wniósł o zawieszenie postępowania.

/odwołanie – k. 2 - 3/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 1 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał dodatkowo, że z dokumentacji wynika, iż wnioskodawca (urodzony (...)) miał ustalone prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od 12 czerwca 1983 roku i pobierał świadczenie przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z okresu 12 miesięcy tj. styczeń 1982- grudzień 1982. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 73,87%. Decyzją z dnia 30 marca 2012 roku przyznano wnioskodawcy emeryturę z urzędu na podstawie art. 27 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 26 marca 2012 roku przyjmując do jej ustalenia podstawę wymiaru renty. Emerytura ustalona na dzień 26 marca 2012 roku tj. w dniu nabycia do niej prawa okazała się niższa od dotychczas wypłacanej renty, wobec powyższego została podwyższona do kwoty tej renty i wyniosła na dzień jej przyznania tj. 26 marca 2012 roku - 892,90 zł. Wnioskodawca udowodnił łącznie na przestrzeni całego okresu ubezpieczenia 16 lat i 6 miesiące okresów składkowych. Z uwagi na to, iż wnioskodawca nie przedłożył nowych dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości świadczenia - brak było podstaw prawnych do zmiany jego wysokości.

/odpowiedź na odwołanie – k. 9 - 9v/

Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o załączenie dokumentacji osobowej i płacowej M. R. (1) z okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) - Ł., w Zakładach (...), placówka terenowa: Zjednoczone Tkalnie (...) w Ł. oraz w (...) Fabryce (...) i przeliczenie emerytury z uwzględnieniem dokumentacji płacowej z uzyskanych placówek.

/pismo z dnia 28 lutego 2017 roku k. 47 - 49 oraz pismo z dnia 21 czerwca 2017 roku k. 143 - 143 v/

Pismem z dnia 26 października 2017 roku pełnomocnik wnioskodawcy zwrócił uwagę, że przy obliczeniu zarobków wnioskodawcy w zakładzie pracy Z.T.J. Brokat organ rentowy pominął stawkę godzinową - 16,50 zł, wynikającą ze świadectwa pracy wnioskodawcy z dnia 7 czerwca 1978 roku oraz kwotę zasiłku w okresie niezdolności do pracy wnioskodawcy 18.09.1980 - 19.09.1980. Ponadto wniósł o zobowiązanie organu rentowego do wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia z 10 lat kalendarzowych z lat 1973 - 1982, jak również wnoszę o zobowiązanie organu rentowego do wyliczenia hipotetycznej emerytury z uwzględnieniem tego wskaźnika, jeśli będzie on wyższy od „najkorzystniejszego wskaźnika podstawy wymiaru 74,46 %” przyjętego w pismach organu rentowego z dnia 20 września 2017 r. oraz 16 października 2017 roku.

/pismo z dnia 26 października 2017 roku k. 191 - 191 v/

Na rozprawie w dniu 7 listopada 2017 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz nie kwestionował wyliczeń przedstawionych przez organ rentowy. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oświadczając, iż nie zostały one zapłacone ani w całości ani w części. Natomiast pełnomocnik ZUS wnosi o oddalenie odwołania.

/stanowiska stron e - protokół z dnia 7 listopada 2017 roku 00:05:09 - 00:06:17 /

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

M. R. (1) urodził się (...).

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 30 marca 2012 roku znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 27 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z urzędu przyznał M. R. (1) emeryturę od dnia 26 marca 2012 roku przyjmując do jej ustalenia podstawę wymiaru renty. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 73,87% zaś wysokość emerytury na dzień 26 marca 2012 roku wyniosła 806,02 zł. Emerytura ustalona na dzień 26 marca 2012 roku tj. w dniu nabycia do niej prawa okazała się niższa od dotychczas wypłacanej renty, wobec powyższego została podwyższona do kwoty tej renty i wyniosła na dzień jej przyznania tj. 26 marca 2012 roku - 892,90 zł.

/decyzja z dnia 30 marca 2012 roku k. 119 - 120 akt ZUS/

Decyzją z dnia 2 maja 2012 roku znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 27 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z urzędu przyznał M. R. (1) emeryturę od dnia 26 marca 2012 roku tj. od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego - 65 lat przyjmując do jej ustalenia dotychczasową podstawę jej wymiaru. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 73,87% zaś wysokość emerytury na dzień 26 marca 2012 roku wyniosła 815,01 zł. Emerytura ustalona na dzień 26 marca 2012 roku tj. w dniu nabycia do niej prawa okazała się niższa od dotychczas ustalonej kwoty renty, wobec powyższego została podwyższona do tej kwoty i wyniosła na dzień jej przyznania tj. 26 marca 2012 roku - 892,90 zł.

/decyzja z dnia 2 maja 2012 roku k. 123 - 124 akt ZUS/

W dniu 25 maja 2016 roku wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem służby wojskowej.

/wniosek k. 141 - 142 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 17 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych

I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku M. R. (1) z dnia 25 maja 2016 roku odmówił prawa do zmiany wysokości świadczenia.

W uzasadnieniu organ rentowy odnosząc się do dyspozycji art. 114 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 748) wskazał, że z uwagi na to, iż nie przedłożył nowych dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości świadczenia - brak podstaw prawnych do zmiany jego wysokości. Jednocześnie Zakład poinformował, że okres służby wojskowej od dnia 19 lutego 1969 roku do 16 grudnia 1969 roku został uwzględniony do stażu pracy wcześniejszymi decyzjami.

/decyzja – k. 145 - 146 akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie od dnia 4 lutego 1970 roku do dnia 12 sierpnia 1972 roku był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) - Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter. W trakcie zatrudnienia ubezpieczony otrzymywał następujące wynagrodzenie tj.

- od dnia 4 lutego 1970 roku - 7,50 zł/godz.;
- od dnia 1 stycznia 1972 roku - 8,00 zł/godz.;
- od dnia 1 lipca 1972 roku - 8,50 zł/godz.;

/świadcstwo pracy z dnia 12 sierpnia 1972 roku k. 94, angaż z dnia 3 lutego 1970 roku k. 99, angaż z dnia 12 czerwca 1972 roku k. 101/

Następnie w okresie od dnia 15 sierpnia 1972 roku do dnia 31 maja 1978 roku M. R. (1) był zatrudniony w Zjednoczone Tkalnie (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarz remontu maszyn. W trakcie zatrudnienia ubezpieczony otrzymywał następujące wynagrodzenie tj.

- od dnia 15 sierpnia 1972 roku - 11,00 zł/godz.;
- od dnia 1 maja 1973 roku - 12,50 zł/godz.;
- od dnia 1 listopada 1973 roku - 13,00 zł/godz.;
- od dnia 1 września 1974 roku - 15,00 zł/godz.;

Przy czym z legitymacji ubezpieczeniowej wynika, że w okresie od dnia 15 sierpnia 1972 roku do 31 grudnia 1972 roku wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie w wysokości 10.605,90 zł; zaś od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 grudnia 1973 roku w wysokości 34.399,15 zł;

/zaświadczenie k. 52, wpis w legitymacji ubezpieczeniowej k. 134, świadectwo pracy z dnia 7 czerwca 1978 roku k. 135, angaż z dnia 30 września 1974 roku k. 136, angaż z dnia 24 kwietnia 1973 roku k. 137, angaż z dnia 29 listopada 1973 roku k. 138, angaż z dnia 14 sierpnia 1972 roku k. 217 - 218 akt ZUS, karta obiegowa k. 139/

Z kolei w okresie od dnia 28 sierpnia 1978 roku do dnia 11 czerwca 1983 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) Fabryce (...) w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku ślusarza remontowy. W trakcie zatrudnienia ubezpieczony otrzymywał następujące wynagrodzenie tj.

- od dnia 28 sierpnia 1978 roku - 18,50 zł/godz.;
- od dnia 1 sierpnia 1980 roku - 19,90 zł/godz.

- od dnia 1 października 1980 roku - 23,30 zł/godz.;

- od dnia 1 sierpnia 1981 roku - 26,00 zł/godz.;

- od dnia 1 lipca 1982 roku - 32,00 zł/godz.;

Przy czym z kart wynagrodzeń wynika, że w okresie od dnia 1 stycznia 1980 roku do 31 grudnia 1980 roku wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie w wysokości 53.141,00 zł, od dnia 1 stycznia 1981 roku do dnia 31 grudnia 1981 roku w wysokości 73.634,00 zł natomiast od dnia 1 stycznia 1982 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku - 100.378,00 zł.

/świadectwo pracy z dnia 17 czerwca 1983 roku k. 72, umowa o pracę z dnia 28 sierpnia 1978 roku k. 75, angaż z dnia 12 sierpnia 1980 roku k. 76, angaż z dnia 30 września 1980 roku k. 77, angaż z dnia 1 sierpnia 1981 roku k. 78, angaż z dnia 17 sierpnia 1982 roku k. 81, karty wynagrodzeń k. 88 - 93/

Organ rentowy do hipotetycznego wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury przyjął początkowo następujące kwoty:

1. w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) - Ł. :

- od 4 lutego 1970 roku do 31 grudnia 1970 roku - 15.990,00 zł - angaże - stawki godzinowe,

- od 1 stycznia 1971 roku do 31 grudnia 1971 roku - 17.610,00- angaże - stawki godzinowe,

- od 1 stycznia 1972 roku do 12 października 1972 roku - 11.674,00 -angaże - stawki godzinowe;

2. w okresie zatrudnienia w Zjednoczone Tkalnie (...) w Ł.:

- od 15 sierpnia 1972 roku do 31 grudnia 1972 roku - 10.605,90zł - zapis w legitymacji ubezpieczeniowej,

- od 1 stycznia 1973 roku do 31 grudnia 1973 roku - 34.399,15 - zapis w legitymacji ubezpieczeniowej,

- od 1 stycznia 1974 roku do 31 grudnia 1974 roku -34.259,00 - angaże - stawki godzinowe ,

- od 1 stycznia 1975 roku do 31 grudnia 1975 roku -35.070,00 - angaże - stawki godzinowe,

- od 1 stycznia 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku -35.340,00 - angaże - stawki godzinowe

- od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1977 roku -35.280,00 - angaże - stawki godzinowe,

- od 1 stycznia 1978 roku do 31 maja 1978 roku - 14.490,00 - angaże - stawki godzinowe;

3. w okresie zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w Ł.:

- od 28 sierpnia 1978 roku do 31 grudnia 1978 roku - 14.874,00 - angaże - stawki godzinowe,

- od 1 stycznia 1979 roku do 31 grudnia 1979 roku - 43.364,00 - angaże - stawki godzinowe,

- od 1 stycznia 1980 roku do 31 grudnia 1980 roku - 53.141,00 - karty wynagrodzeń,

- od 1 stycznia 1981 roku do 31 grudnia 1981 roku - 73.634,00 - karty wynagrodzeń,

- od 1 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1982 roku - 100.378,00 - karty wynagrodzeń.

Ostatecznie, na żądanie pełnomocnika wnioskodawcy organ rentowy zweryfikował swoje wyliczenia i do wyliczenia hipotetycznej emerytury z urzędu przyznanej od dnia 26 marca 2012 roku uwzględnił zasiłek chorobowy w kwocie

236,10 zł (118,05 x2) w roku 1980 oraz w miesiącu maju 1978 roku przyjął stawkę godzinową z świadectwa pracy w wysokości 16,50 zł, a także z urzędu w angażach dotyczących (...) z lat 1978-1979 przyjął kwoty zasiłków chorobowych i ustalono nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru **74,28% z 10 lat (1972-1981)**.

Po przeliczeniu kwota emerytury od 26 marca 2012 roku wyniosła 807,59 zł, i jest nadal niższa od wypłacanej renty do 26 marca 2012 roku. Wobec powyższego podlega podwyższeniu do kwoty tej renty tj. 896,28 zł.

Hipotetyczna emerytura z urzędu po waloryzacjach przysługuje w kwocie: marzec 2013 roku - 930,76 zł, marzec 2014 roku - 945,65 zł, marzec 2015 roku - 981,65 zł, marzec 2016 roku - 984,01 zł, marzec 2017 roku - 994,01 zł.

Emerytura z urzędu jest nadal świadczeniem mniej korzystnym i w związku z tym wypłacana jest renta rodzinna w kwocie 1.303,88 zł.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 lat kalendarzowych 1973-1982 wynosi 74,07% i jest niekorzystny.

/ hipotetyczne wyliczenie k. 153 – 161; pismo procesowe złożone na rozprawie w dniu 7 listopada 2017 roku k. 196/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Sąd oparł się w szczególności na zachowanych w aktach osobowych wnioskodawcy dokumentach ze spornego okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) - Ł., Zakładach (...), placówka terenowa: Zjednoczone Tkalnie (...) w Ł. oraz w (...) Fabryce (...) (angaże, świadectwa pracy i inne) i na hipotetycznym wyliczeniu emerytury wykonanym przez ZUS, które nie było kwestionowane przez wnioskodawcę pod względem rachunkowym. S. faktyczny w sprawie niniejszej nie budzi wątpliwości.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek odwołującego, podtrzymany przez jego pełnomocnika o zawieszenie niniejszej sprawy do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi spraw dotyczących wypadków wnioskodawcy przy pracy z 1974 oraz 1982 roku - gdyż wyroki w tych sprawach będą stanowiły potwierdzenie okoliczności wpływających na konieczność zmiany świadczenia. Wbrew twierdzeniom odwołującego się okoliczności te nie mogą mieć przełożenia na wysokość świadczenia. Jedno postępowanie dotyczy odwołania wnioskodawcy od decyzji odmawiającej prawa do jednorazowego świadczenia, drugie zaś ustalenia istnienia wypadku z 1974 roku. Zatem nie mają wpływu na ustalenie wysokości świadczenia.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługuje w części na uwzględnienie.

Stosownie do art. 111 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

W myśl ust. 2 wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia. Zgodnie z ust. 3 podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacjom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011, Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku obowiązuje od 23 listopada 2011 roku i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny. I tak zgodnie z § 20 pkt. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku są zgodne co do tego, że regulacja zawarta w § 20 rozporządzenia wyznacza jedynie kierunek postępowania dowodowego, natomiast nie oznacza, że wysokość uzyskiwanego uposażenia nie może być ustalona w inny sposób tak przy pomocy dostępnych pisemnych środków dowodowych, pochodzących od pracodawcy, a nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97, opubl.: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 1998, Nr 11, poz. 342; wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., sygn. I UK 179/06, niepubl./.. W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych kieruje się bowiem regułami dowodzenia określonymi w art. 227 i n. k.p.c. nie jest zaś związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. Sprawia to, że wysokość uzyskiwanych dochodów może być ustalana wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi, które Sąd uznał za celowe i pożądane.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej z okresami zatrudnienia wnioskodawcy, co dało Sądowi podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonego.

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Kwestią sporną w rozpoznawanej sprawie było m. in. nieuwzględnienie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przy obliczaniu wysokości emerytury wnioskodawcy wynagrodzenia z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) - Ł. od dnia 28 sierpnia 1978 roku do dnia 11 czerwca 1983 roku; w Zakładach (...), placówka terenowa: Zjednoczone Tkalnie (...) w Ł. od dnia 15 sierpnia 1972 roku do dnia 31 maja 1978 roku oraz w (...) Fabryce (...) od dnia 28 sierpnia 1978 roku do dnia 11 czerwca 1983 roku.

Zdaniem organu rentowego brak jest możliwości przeliczenia świadczenia z uwagi na to, iż wnioskodawca nie przedłożył nowych dokumentów mających wpływ na wysokości świadczenia.

Na etapie postępowania sądowego został zgromadzony materiał dowodowy w postaci angaży, listy płac, umów o pracę i świadectwa pracy z okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) - Ł. od dnia 28 sierpnia 1978 roku do dnia 11 czerwca 1983 roku; w Zakładach (...), placówka terenowa: Zjednoczone Tkalnie (...) w Ł. od dnia 15 sierpnia 1972 roku do dnia 31 maja 1978 roku oraz w (...) Fabryce (...) od dnia 28 sierpnia 1978 roku do dnia 11 czerwca 1983 roku, w których została wskazana stawka godzinowa lub wynagrodzenie za dany rok. .

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że dla potrzeb obliczenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia, w przypadku nieudowodnienia przez osobę ubezpieczoną (za pomocą dostępnych w postępowaniu sądowym środków dowodowych) wysokości podstawy wymiaru składek ubezpieczeniowych (wysokości rzeczywiście otrzymywanego wynagrodzenia) w danym roku lub w określonych latach - należy przyjmować pod warunkiem znajomości stawki godzinowej – dla niewątpliwie udowodnionego okresu ubezpieczenia w danym czasie, a więc zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy – wynagrodzenie wyliczone przez przyjęcie wysokości dziennej normy czasu pracy obowiązującej w tym okresie, przy uwzględnieniu niewątpliwie otrzymywanych dodatków i premii.

W ocenie Sądu Okręgowego zachowane w aktach osobowych M. R. (2) angaże czy też listy płac bądź wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej ze wskazanych powyżej okresów, zawierające informację o przyznanym wynagrodzeniu w oparciu o stawkę godzinową, zgodną z kategorią zaszeregowania, dają podstawę do ustalenia wysokości stałych składników wynagrodzenia wnioskodawcy w spornych okresach.

Nie ma wątpliwości, że wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) - Ł. od dnia 28 sierpnia 1978 roku do dnia 11 czerwca 1983 roku; w Zakładach (...), placówka terenowa: Zjednoczone Tkalnie (...) w Ł. od dnia 15 sierpnia 1972 roku do dnia 31 maja 1978 roku oraz w (...) Fabryce (...) od dnia 28 sierpnia 1978 roku do dnia 11 czerwca 1983 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, a zatem dysponując ww. dokumentacją osobową wnioskodawcy, należy uwzględnić wynagrodzenie ustalone w stawce godzinowej czy też wynikające z listy płac oraz legitymacji ubezpieczeniowej.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe miało na celu ustalić taką wysokość wynagrodzenia, jaką wnioskodawca niewątpliwie otrzymywał. Sąd ma przy tym na względzie powszechnie znane trudności w dokumentowaniu nie tylko wysokości wynagrodzenia, ale nawet samego zatrudnienia w latach odległych od daty wniosku, związane z brakiem dokumentów (te podlegały bowiem niszczeniu po upływie określonego czasu), czy wręcz likwidacją zakładów pracy.

Organ rentowy dokonał ostatecznie - przy uwzględnieniu wniosków odwołującego się - stosownego hipotetycznego wyliczenia wysokości emerytury M. R. (1), przy uwzględnieniu stawki godzinowej, zapisów w kartach wynagrodzeń i legitymacji ubezpieczeniowej oraz wypłacanych zasiłków chorobowych, na które uwagę zwrócił pełnomocnik odwołującego. Ustalony w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł **74,28%**.

Mając na względzie powyższe, zdaniem Sądu nie ma żadnych przeszkód by zaliczyć ubezpieczonemu do stażu pracy wynagrodzenia ze spornych okresów na podstawie angaży załączonych do akt sprawy.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przeliczył emeryturę M. R. (1) z tytułu wieku, od dnia 1 maja 2016 roku to jest od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 74,28 % i obliczonego z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest z lat 1972-1981. Pomimo dokonanego przeliczenia, które niewątpliwie jest korzystniejsze dla skarżącego niż wcześniej wyliczona emerytura, przy wyliczaniu której organ rentowy przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 73,87%, nadal najkorzystniejsza dla odwołującego jest wypłacana na jego rzecz renta rodzinna.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, ponieważ nie było możliwe - zgodnie z twierdzeniami odwołującego - podwyższenie świadczenia z uwagi na to, że skarżący uległ, jak twierdził, dwóm wypadkom. Jednorazowe odszkodowanie, o które ubiega się on przed sądem rejonowym nie ma bowiem wpływu na wysokość świadczenia emerytalnego. W związku z tym we wskazanym zakresie żądanie wnioskodawcy nie mogło być uwzględnione i jako niezasadne podlegało oddaleniu.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy przez pełnomocnika z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w związku z § 2 pkt 1, § 3, § 4 ust 3, § 15 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 w sprawie opłat ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U z 2015 roku, poz.1801) podwyższając należne koszty o podatek VAT.

E.W.